

Lejrture og friluftsliv

Der er en lang tradition for lejrture og udflugter af kortere eller længere varighed på skolen. De fleste af turene korresponderer med flere fag og virker på den måde ind som tværfaglige elementer i undervisningen. Eksempler på tværfaglige fag og emner kan være: historie, dansk, geografi, geologi, matematik, idræt, håndarbejde, sløjd, miljø og forurening.

I underskolen er disse ture ikke skemalagte, og klasserne foretager forskellige ture og udflugter. Det kan fx være bondegårdstur i 3. klasse, tur til vikingemuseum i 4. klasse, eller udflugter i skoven i 5. klasse. Først i mellemskolen bliver der tale om skemalagte ture med en bevidst progression i forhold til alders- og klassetrin.

Som målsætning for fagområdet kan nævnes at udvikle undren, fantasi og handlekraft, vurderingsevne og livsforståelse i mødet med fri natur og kultur med tilknytning til natur. Som basis i undervisningen står naturoplevelserne og det at mestre faglige og sociale opgaver og situationer. Tilsammen kan mødet med naturen i forskellige miljøer give et væld af positive oplevelser og indtryk, der er med til at skabe glæde, overskud, livsvilje, inspiration og indre ro.

For de ældre elever drejer det sig om en mere bevidst tilknytning og forståelse af naturen, af menneskets plads i en større sammenhæng, foruden en videreudvikling af det sociale aspekt gennem aktiv deltagelse i planlægning, gennemførelse og evaluering af projektet. Gennem udfordringerne opstår oplevelser, erfaringer og færdigheder, som er med til at øge både indsigt og aktionsradius. Ideelt set vil disse erfaringer bidrage til, at eleven udvikler sin ansvarsfølelse og handlingskompetence.

Slutmål efter 9. klasse

Efter 9. klasse skal eleverne:

- kunne samarbejde i grupper i naturen
- have kendskab til regler for færdsel i naturen og vide, hvordan man værner om denne
- kunne pakke en rygsæk med det nødvendige for overlevelse i naturen
- kunne lave mad på primitiv vis
- have kendskab til planlægning af ture; ernæring, påklædning, telt mm
- kunne evaluere turen, både med hensyn til egne erfaringer og med hensyn til klassens fælles erfaringer

Faget i klasserne - fagplanen

Først fra 6. klasse sker der en bevidst og sammenhængende progression i udviklingen af turene. I de mindre klasser er det op til de enkelte klasser, hvad der gøres og hvilke ture/udflugter, der gennemføres.

Progressionen i mellemskolen sker gennem en gradvis ændring af turene, hvor der lægges større og større vægt på sociale færdigheder som samarbejde, koordinering, ansvar og

fællesskab, ligesom turene bliver mere og mere strabadserende og fysisk krævende. Turene i 6. og 7. klasse er opbygget således, at de skal give erfaringer og færdigheder til Laplandsrejsen i 8. klasse.

6. klasse

Er som regel en tur med fast overnatning på fx et vandrehjem. Udgående herfra foretages der daglige vandreture med turrygsæk til omkringliggende mål.

Maden bliver serveret på vandrehjemmet, men elever har selv ansvaret for at smøre egne madpakker og for at få tilpas med drikke med på den daglige tur.

For mange er det den første længere rejse væk fra forældrene, og eleverne øver sig i at tage hensyn til hinanden på kryds og tværs i klassen. Øvelsen består også i at vandre i fælleskab, at have fælles spiseregler og bordskik, mm. Desuden øves kortlæsning og brugen af kompas. Geologi, historie, botanik, zoologi og dansk kan være fag som indgår tværfagligt i turen.

7. klasse

Turen kan være udformet som en vandre-, kano-, eller en cykeltur. Turen er nu blevet mere fysisk krævende, der overnattes i telte og alle transportere selv sin bagage. Der stilles større krav til samarbejde og ansvarlighed til den enkelte og til de forskellige grupper. Eleverne laver al mad selv i grupperne og er også selv ansvarlige for indkøb af mad og overholdelse af et på forhånd fastlagt madbudget.

8. klasse

Turen går til Lapland i Norge/Sverige og er den længste af turene i mellemskolen.

På denne tur går erfaringerne fra de foregående ture op i en højere enhed. Langt fra civilisationen bliver man helt afhængig af både den lille og den store gruppe, og man oplever, hvordan man ved fælles hjælp kan gennemføre en krævende tur. Mange oplever, hvad det vil sige at overvinde sig selv fysisk såvel som psykisk, og eleverne udvikler sig og modnes i en proces, hvor forandringerne er synlige fra dag til dag.

Turen former sig som en vandring i højfjeldet, hvor eleverne bærer deres eget 'hus' på ryggen samt alle andre fornødenheder som mad og påklædning. Med tidligere erfaringer og færdigheder i bagagen samt den viljestyrke og åndsnærværelse der kan fremkaldes i en 8. klasse, oplever eleverne, hvordan de kan klare sig på naturens præmisser, med stærk sol, regn, sne, frost og stærk blæst.

9. klasse

Turen er formet som en landbrugstur og falder udenfor den progression, der er i de foregående ture - se havebrug og biologi